

ONKI ja käytettävyys

Sini Pessala

10.9.2013

ONKI-hankkeen laajennettu projektiryhmä

Sisällys

1. Käytettävyys?
2. Käytettävyyteen panostus ONKI:ssa
  - a. asiasanoituksen tarkkailu
  - b. jatkuva käyttäjätestaus
3. Mitä on jo tehty

Käytettävyys?

- helppokäyttöisyyttä tietyn tavoitteen saavuttamiseksi
  - asiat sujuvat ja tietää mitä tehdä
  - hyvää käytettävyyttä ei huomaa
- huono käytettävyys
  - laittaa miettimään mitä pitäisi tehdä
  - intuition vastaista
  - vaikeuttaa käyttämistä

Uusia toimintoja

Voit piilottaa tarpeettomia käsitteiden tietoja.

Piilota tieto

Oikotiet

Pidä muistissa usein tarvittut käsitteet.

Kirjanmerkit

vaahtera

Hae käsitettä...

Hakukieli: fi

Tyhjennä

Valitse ontologiat ja sanastot ▼

Selän

Aakkosellinen hakemisto

Käsitteen tyyppi:

Kaikki tyypit

Hakukieli:

fi

Näytä suhteet:

erikseen hierarkiassa

Hae käsitettä:

Millä hakuheidoilla haluaisit hakea? Voit selata kaikkia käsitteitä *-haualla.

“Don’t make me think”

Käytettävyyteen panostus ONKI:ssa

Asiasanoituksen tarkkailu

- konkreettinen kuva asiasanoituksesta ja sisällönkuvailusta eri käyttäjäorganisaatioissa
  - päätoiminen sisällönkuvailu vs. työn ohessa
  - eri aineistot
- millaista työ käytännössä on
- miten asiasanoitusta voisi tukea/helpottaa

Jatkuva käyttäjättestaus

- ONKI-prototyypin käytön tarkkailua asiasanoituksessa
- prototyypin kehittäminen testauksen tuloksien avulla
- testejä tehdään jatkuvasti

Hae tästä sanastosta:

energiäl

energiälaitteet

energiälamput → energiansäästölamput

energiälähteet

Hierarkia: ?

📁 sähkö

Alakäsitteet: ?

datasähkö
staattinen sähkö
tasasähkö
vaihtosähkö

Assosiativiset käsitteet: ?

jännite
loisteho
resistanssi
sähkövirta

Hae tästä sanastosta:

heraldiikka

Hierarkia: ?

📁 heraldiikka

Alakäsitteet: ?

liput
vaakunat
viirit

Assosiativiset käsitteet: ?

historiantutkimus
numismatiikka
sivistytiede

Vaihtoehtoiset termit: ?

vaakunatiede

Kuuluu ryhmään: ?

52 Historia

URI:

<http://www.yso.fi/onto/yasa/Y9535>

Lataa tämä käsite SKOS-muodossa: [RDF/XML](#) [TURTLE](#)

Sanastoista käyttämällä viereistä hakua.

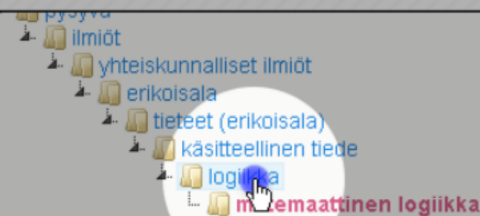
kaikista sanastoista:

Sanastot ONKI-palvelimella

Yleiskäsitteet [Yleinen suomalainen asiasanasto - YSA](#)
[Yleinen suomalainen ontologia - YSO](#)
[KOKO-ontologia](#)

Paikkatieto [Suomen ajallinen paikkaontologia - SAPCO](#)

Lääketiede [MeSH / FinMeSH](#)

logiikka

Alakäsitteet: ? malliteoria

Assosiativiset käsitteet: ? logistiikka -- logiikka
symbolinen logiikka

Vaihtoehtoiset termit: ? matemaattinen logiikka @ allars

Kuuluu ryhmään: ? matematisk logik (sv)

Erän alustavia huomioita

- kaikilla kielillä haettaessa tulosten kielet vaihtelevat satunnaisesti
- käyttäjät käyttävät vain haun auto-completea
  - eivät klikkaa “Hae”-nappulaa
- ontologian selaaminen vähäistä
  - asiasanoja keksitään suurimmaksi osaksi itse ja tarkastetaan löytyykö
- kaksi hoito käsitettä
  - pitäisikö käyttää “keskinäistä toimintaa” vai “ylläpitävää muuttamista”?

Organisaatio	Toimenkuva	Aineisto	Tilaisuus
Kansalliskirjasto	Fennican kuvailu	Jatkuvat julkaisut (lehdet)	tarkkailu + testi
Sevnska YLE	Toimittaja	Uutiset	tarkkailu
THL	luettelointi, asiasanoitus	Artikkelit, raportit kirjat	tarkkailu + testi

Tämän hetken tilanne

- ensimmäisen testausserän testit ja tarkkailut suoritettu
  - viimeisen testin analyysi tekemättä
- yhteenveto testausserän tuloksista tullaan julkaisemaan myöhemmin

Miten mukaan?

ota yhteyttä: onki-posti@helsinki.fi

Kiitos

